

Social Cohesion and Development

Vol 1, No 2 (2006)

The European Welfare State

Ο Στέλιος Αλεξανδρόπουλος

Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος

doi: [10.12681/scad.9019](https://doi.org/10.12681/scad.9019)

Copyright © 2016, Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Σακελλαρόπουλος Θ. (2016). Ο Στέλιος Αλεξανδρόπουλος. *Social Cohesion and Development*, 1(2), 93–94. <https://doi.org/10.12681/scad.9019>

Ο Στέλιος Αλεξανδρόπουλος

Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Στις 3 Μαΐου του 2006 έφυγε ο συνάδελφος και φίλος Στέλιος Αλεξανδρόπουλος. Ο Στέλιος άφησε την τελευταία του πνοή μέσα στο γραφείο του στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, έναν πνευματικό οργανισμό, στην οργάνωση και ανάπτυξη του οποίου ο ίδιος συνέβαλε σημαντικά. Ο Στέλιος Αλεξανδρόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1951. Φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Εκεί θα οργανωθεί στην Κομμουνιστική Νεολαία Ελλάδας και την Αντι-ΕΦΕΕ και τον Φεβρουάριο του 1972 θα συμμετάσχει ενεργά στην κατάληψη της Νομικής. Η συμμετοχή του στο αντιδικτατορικό φοιτητικό κίνημα θα του στοιχίσει την άρση της αναβολής στράτευσης και θα σημάνει το πέρασμά του στην παρανομία που θα διαρκέσει έως την πτώση της δικτατορίας. Τη μεταπολίτευση θα τη ζήσει έντονα ο Στέλιος ως στέλεχος του ΚΚΕ. Θα γνωρίσει από κοντά τις ηγετικές του φυσιογνωμίες. Και όταν κάποια στιγμή θα ολοκληρώσει αυτήν τη μαθητεία, αντί της εύκολης οδού της ενσωμάτωσης στους μηχανισμούς, θα προτιμήσει να επιστρέψει στις σπουδές του στη Νομική Σχολή, που είχαν διακοπεί απότομα.

Ο Στέλιος ήταν ο εκπρόσωπος μιας γενιάς, της γενιάς μας, που ανδρώθηκε και διαπλάστηκε την εποχή της δικτατορίας. Η γενιά αυτή ονειρεύτηκε, τραγούδησε, ερωτεύτηκε, έγραψε ποιήματα, διατύπωσε οράματα απελευθερωτικά για το άτομο και κυνήγησε το όραμα μιας δίκαιης κοινωνίας. Δεν τα πέτυχε όλα. Πέτυχε όμως πολλά. Ο Στέλιος ανήκε σε αυτούς που ήθελαν περισσότερα. Δεν συμβιβάστηκε, δεν έκανε παραχωρήσεις στην εξουσία, κάθε είδους εξουσία. Δεν «πούλησε» την ιστορία του στο life style, την πολιτική, τις δημόσιες σχέσεις, είτε μέσα, είτε έξω από το πανεπιστήμιο. Αν και θα μπορούσε. Οι Σειρήνες ήταν πάντα εκεί και ήταν σαγηνευτικές.

Η πορεία του ως διανοητή άρχισε πολύ νωρίς. Ταυτόχρονα με τους κοινωνικούς του αγώνες. Ένα ακόμη χαρακτηριστικό των ανθρώπων της γενιάς εκείνης, που προσπάθησε να κάνει τη ζωή Γνώση και τη Γνώση Πράξη. Η Πράξη με τη Γνώση χέρι-χέρι. Ήταν η αυταπάτη του μετασχηματισμού της κοινωνίας μέσω μιας κοινωνικής μηχανικής, που προσέφεραν η επιστημονική κοινωνική θεωρία και η θεωρία της Ιστορίας. Τα κοινωνικά συμφέροντα, η συλλογική εκπροσώπηση και τα κοινωνικά κινήματα αποτέλεσαν τους άξονες γύρω από τους οποίους κινήθηκαν η σκέψη και το έργο του Αλεξανδρόπουλου. Η έρευνα μπορεί να βρει πολλά κείμενα του Στέλιου στα έντυπα της Αριστεράς τη δεκαετία του '70. Εκεί διαφαίνονται οι μελλοντικοί προσανατολισμοί, το πάθος της αναζήτησης και η ανεξαρτησία της σκέψης του. Για το καθαυτό επιστημονικό του έργο γράφει παρακάτω ο φίλος και συνάδελφός του, Νίκος Σερντεδάκης. Ο Στέλιος έφυγε τελικά τη στιγμή της επιστημονικής του ωρίμασης. Είχε αρχίσει τη μεγάλη έρευνα για τα κοινωνικά κινήματα την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Παράλληλα, ακόμα μια φορά δέσμιος της Πράξης, είχε ξεκινήσει το ιντερνετικό δίκτυο «κοινωνικά κινήματα», μια πρωτοβουλία που επεδίωκε να συσπειρώσει όλους τους κοινωνικά ευαίσθητους και υπεύθυνους πολίτες, ιδίως τους νέους.

Ήταν δύσκολη η πορεία του Στέλιου στο Πανεπιστήμιο. Τόσο ως μεταπτυχιακού, υποψήφιου διδάκτορα όσο και ως δασκάλου. Ήταν τόσο δύσκολη, όσο και όλων όσων πρωταγωνίστησαν στους πολιτικούς αγώνες σε χρόνια σκληρά, δίσεκτα και αναζήτησαν αργότερα κάποια

επαγγελματική απασχόληση. Τέτοιοι άνθρωποι αντιμετώπισαν την πολεμική, την εκδικητικότητα των «σοβαρών», τακτοποιημένων επαγγελματιών πανεπιστημιακών αλλά και τον άρρητο φθόνο, την αδιαφορία και την ουδετερότητα των λεγόμενων προοδευτικών. Αλλά ο Στέλιος ήταν και ο ίδιος δύσκολος άνθρωπος. Πολεμήθηκε κυρίως για αυτό που ήταν και αντιπροσώπευε. Η συνείδηση των άκαπνων, των αμέτοχων και των μετριοτήτων δεν ανέχτηκε ποτέ την περηφάνεια, την ευθύτητα και το διαπεραστικό βλέμμα του Στέλιου. Γιατί ο Στέλιος γνώριζε.

Ο Στέλιος έφυγε μαχόμενος μέσα στο πανεπιστήμιο για την επικράτηση των αρχών της αξιοκρατίας, της δικαιοσύνης και της ακαδημαϊκής ελευθερίας. Αρχών και αξιών για τις οποίες πάλεψε από τα νεανικά του χρόνια και σε όλη του τη ζωή με τρόπο ασυμβίβαστο. Ο τρόπος που έφυγε αποτελεί στίγμα για το σύγχρονο πανεπιστήμιο. Ήταν ωστόσο αντάξιος της ζωής που έζησε ο Στέλιος, μιας ζωής του πνεύματος, των αγώνων και των οραμάτων. Σ' εμάς, που συνδεθήκαμε μαζί του σε κοινούς αγώνες, ο Στέλιος μας λείπει. Μας λείπει ως παρουσία και ως λόγος. Και μας λείπει πολύ.